

Завдання – бюджетний федералізм

Максимальну взаємодію Верховної Ради з органами місцевого самоврядування анонсував Голова парламенту Володимир Рибак під час робочої наради з представниками самоврядування – Головою Верховної Ради Автономної Республіки Крим, головами обласних і Севастопольської міської рад, заступником міського голови – секретарем Київської міської ради. У заході також узяли участь Перший заступник Голови парламенту Ігор Калетнік, заступник Голови парламенту Руслан Кошулинський і Голова Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Давид Жванія.

Коментуючи ситуацію, що склалася в парламенті 5 лютого, в день відкриття другої сесії, й вимоги «Батьківщини», УДАРу та «Свободи» про забезпечення персонального голосування, Голова Верховної Ради підкреслив: порозуміння в сесійній залі буде знайдено за умови, що більшість чутиме опозицію, а опозиція – владу.

– Керівники фракцій зібралися у мене в кабінеті, почули один одного, домовилися, а я виконуватиму всі рішення Верховної Ради, – сказав він.

Володимир Рибак зазначив, що, на жаль, практика неперсонального голосування завжди існувала в українському парламенті.

– Давайте разом її ламати. Але не може бути такого, що одна половина залу голосує, а друга половина стоїть над головою і виймає картки для голосування. Вибори закінчилися, народні депутати повинні бути в сесійній залі та приймати рішення. Не можеш – іди займайся іншою роботою. А вісім днів на місяць (коли йде сесія) треба голосувати, – підкреслив керівник законодавчого органу.

Також уточнив: головний майданчик і у Верховній Раді, і в обласних радах – це комітети та комісії, де фахово розглядаються всі питання.

– Ініційовані Президентом Віктором Януковичем реформи повинні працювати на людей і для людей. Щось погано зроблено – не сидіть, порушуйте це питання, обговорюйте з депутатами на рівні міста, області, давайте сигнал Верховній Раді.

Голова законодавчого органу анонсував, що здійснюватиме робочі поїздки в усі області України, зустрічатиметься з депутатами всіх рівнів і безпосередньо ознайомлюватиметься з місцевими проблемами.

– Я повинен почути, що і як треба міняти, в тому числі ваші ідеї з вдосконалення Конституції України в частині регіональної політики, адміністративно-територіального устрою. Президент ставить завдання: децентралізація системи місцевого самоврядування та бюджетний федералізм. Фінанси треба направляти в регіони, – підкреслив Володимир Рибак.

Він також запропонував здійснювати взаємодію з Верховною Радою за такими напрямками:

– узгодження позицій щодо вдосконалення законодавства в галузі місцевого самоврядування, його фінансового та нормативного забезпечення;

– залучення представників місцевого самоврядування до діяльності

робочих груп парламенту з підготовки законопроектів, участі в комітетських слуханнях, «круглих столах»;

– запрошення голів обласних адміністрацій та обласних рад на засідання комітетів Верховної Ради, де розглядатимуться важливі для регіону питання;

– активна співпраця з депутатами-мажоритарниками, які мають чітко знати проблеми кожного регіону й порушувати ці питання в парламенті;

– забезпечення потреб місцевого самоврядування під час внесення змін до державного кошторису на 2013 рік та формування бюджету на 2014 рік тощо.

– Не можна допустити, щоб медична галузь, освіта та соціальний захист фінансувалися за залишковим принципом, – зазначив Володимир Рибак і запропонував головам обласних рад зустрітися в парламенті напередодні розгляду змін до бюджету-2013 й виробити спільну позицію.

Президент Української асоціації районних та обласних рад, голова Харківської обласної ради Сергій ЧЕРНОВ звернувся до керівництва парламенту з тим, щоб визначитися з тактикою та стратегією реалізації Концепції територіальної організації влади та реформи

Реформи

місцевого самоврядування, проект якої був обговорений і підтриманий у регіонах.

– Над документом працювали Національна академія правових наук України та Національний університет «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого». Також концепцію в повному складі підтримала Конституційна Асамблея, – наголосив Сергій Чернов.

Він запропонував внести зміни до регламенту Верховної Ради, згідно з якими всі проекти законів, що стосуються регіонального розвитку й місцевого самоврядування, узгоджуватимуться з національними асоціаціями місцевого самоврядування.

– У регламент Кабінету Міністрів такі зміни внесені в листопаді 2012 року, й нині представник асоціації сільських і селищних рад та обласних і районних рад за дорученням Прем'єр-міністра має можливість брати участь у засіданнях уряду. Так само ми хотіли б доносити свою думку і під час роботи профільних парламентських комітетів, і в робочих групах, – сказав Сергій Чернов.

Інші пропозиції асоціації стосувалися одночасного розгляду законопроектів про службу в органах державної влади та про службу в органах місцевого самоврядування, щоб у цих документах не було неузгодженостей. Також потрібно визначи-

тися з термінами проведення виборів до органів місцевого самоврядування. Насамкінець Сергій Чернов запропонував, щоб Консультативна рада з питань місцевого самоврядування збиралася щокварталу, а в разі необхідності й частіше.

Голова Вінницької обласної ради Сергій ТАТУСЯК підкреслив, що запропонований Головою Верховної Ради формат співпраці комісій обласних рад із парламентськими комітетами зробить законодавчу роботу набагато ефективнішою, до-

Земельний податок може зрости

На офіційному сайті Міністерства фінансів України в середині січня 2013 року з'явилась інформація про розроблення проекту закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо справляння плати за землю)», яким пропонується переглянути ставки плати за землю з 1 січня 2014 року.

Зокрема, за задумом фінансистів ставка податку за земельні ділянки сільськогосподарських угідь (незалежно від їх місцезнаходження) для ріллі, сіножатей і пасовищ замість 0,1% від їх нормативної грошової оцінки за 1 га нині підвищиться до 0,3%; а для багаторічних насаджень замість 0,03% від їх оцінки за 1 га – до 0,09%.

За цією ж ставкою для багаторічних насаджень, за законопроектом, має стягуватися податок з користувачів лісових земель, які нині перераховують лише плату за спеціальне використання лісових ресурсів.

З 1% до 3% зросте ставка податку й за ділянки несільськогосподарського призначення, які підлягали грошовій оцінці. Отже, зросте й орендна плата за використання всіх земель, бо, звісно, вона не може бути меншою за ставку податку.

Нині відповідно до Податкового кодексу ця норма поширюється тільки на сільськогосподарські землі й орендна плата за решту земель не може бути меншою за трикратний розмір земельного податку.

У матеріалах Мінфіну сказано, що всі ці зміни спрямовані на зростання доходів місцевих бюджетів.

Є новина й для землевласників чи орендарів землі – суб'єктів космічної діяльності, літакобудування, кінематографії та суднобудівної промисловості. Їм обіцяли пільги зі сплати земельного податку до 2015–2016 років, але тепер їх скасують, якщо проект стане законом.

Підготувала
Ольга ГОНЧАРОВА.

Уточнення

Під час роботи над № 1 (334) журналу Верховної Ради України «Віче» (2013 рік) сталася прикра технічна помилка у матеріалі «20-річчя об'єднаної Європи. Підсумки зрушень». У третьому рядку знизу другої колонки на с. 10 замість слів «Ради Європи» слід читати «Європейської ради». Редакція приносить вибачення за неточність.

Коментар

Перший заступник голови
Волинської обласної ради
Юрій ЛОБАЧ:

– Ми вкотре переконались, що Голова Верховної Ради робить усе для того, щоб за законодавчий орган працював, був діалог між представниками опозиції та влади. Вважаю, що запропонований керівником парламенту формат взаємодії Верховної Ради і представників органів місцевого самоврядування серйозно посилить нашу співпрацю. Ми всі розуміємо, що кошти мають бути акумульовані на місцях – там, де і є регіональні проблеми. Дуже важливо, що Голова парламенту ініціює робочі поїздки в регіони, зустрічі з депутатами, адже за кожним із них стоять інтереси громад.

звільнить апробувати проекти законів на місцях.

– Надзвичайно важливим і доленосним є законопроект про об'єднання територіальних громад. Розпорошеність бюджетів не дає територіальним громадам розвиватися. У Вінницькій області на 1,6 мільйона жителів – 735 бюджетів, а в Донецькій на 4,5 мільйона – 404 бюджети, – підкреслив Сергій Татусяк.

Голова Київської обласної ради Олександр КАЧНИЙ звернув увагу, що за останні два роки ухвалено понад два десятки законів, які істотно обмежують права органів місцевого самоврядування, суперечать державному курсу на децентралізацію управління.

– Ще більше таких законопроектів активно лобіюються окремими

посадовими особами та народними депутатами. Це серйозна негативна тенденція, про яку необхідно говорити на державному рівні, – зауважив Олександр Качний.

– Незважаючи на політичне протистояння, Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування почав працювати з першого дня, адже в місцевому самоврядуванні менше політики, а більше реальних дій, – зазначив **Голова комітету Давид ЖВАНІЯ**.

На його думку, обрана за змішаною системою Верховна Рада максимально зацікавлена зрушити з місця реформу місцевого самоврядування.

Олексій СИЩУК.
Фото Миколи БЕЛОКОПИТОВА.

Ано...

Крок до Європи

Українська асоціація районних і обласних рад стала членом Ради європейських муніципалітетів і регіонів.

30 січня президент Української асоціації районних і обласних рад, голова Харківської облради Сергій Чернов узяв участь у засіданні Комітету з формування політики Ради європейських муніципалітетів і регіонів (CEMR), що відбулося в Парижі.

Після презентації Української асоціації районних і обласних рад учасники засідання ухвалили рішення про її прийняття до лав CEMR.

Внесення асоціації до реєстру європейських асоціацій і об'єднань дало змогу вивести нашу діяльність на міжнародний рівень і мати постійне представництво в Конгресі місцевих та регіональних влад Ради Європи. У Палаті регіонів конгресу асоціація представлена шістьма делегатами.

Співробітництво з європейськими колегами здійснюється в рамках Конференції місцевих та регіональних влад країн «Східного партнерства» (CORLEAP).

25 вересня 2012 року ухвалено рішення про прийняття асоціації як асоційованого члена до Мережі асоціацій місцевих влад Південно-Східної Європи (NALAS). Одним із пріоритетів своєї діяльності NALAS визначила співробітництво з обласними та районними радами України.

«Ми покладаємо великі надії на співробітництво з колегами з Ради європейських муніципалітетів і регіонів, як найбільшої європейської організації, що об'єднує місцеві та регіональні органи влади. Позаяк наші цілі, бачення спільного майбутнього на тлі дедалі зростаючої ролі представницької влади на місцях фактично збігаються, наші спільні дії значною мірою сприятимуть утіленню в життя завдань, які ми перед собою ставимо, – сказав С. Чернов. – Партнерство з найбільшою, однією з найстаріших європейських інституцій місцевих влад (цьогоріч CEMR виповнюється 62 роки. – Ред.) для нас і важливе, і відповідальне. Зазначу, що нас у Парижі зустріли прихильно, виявили щире зацікавлення у розвитку місцевої демократії в Україні. Сподіваємося знайти підтримку й у такому важливому для наших місцевих рад питанні, як подальша імплементація в національне законодавство положень Європейської хартії місцевого самоврядування».

Віталій БУЛАТ.

Білиця

На запитання журналу «Віче» відповів голова Донецької обласної ради Андрій ФЕДУК:

– Як ставитесь до ідеї бюджетної федералізації?

– Хоч ми й постійно говоримо про децентралізацію фінансових ресурсів, де-факто вона не відбувається, адже всі податки та збори надходять до Києва, а вже звідти йде перерозподіл. Вважаю, що новий проект держбюджету чи зміни до нього мають враховувати інтереси як п'яти регіонів, що платять (є недотаційними), так і тих, що є дотаційними.

– Яким чином?

– З одного боку – це справедливий перерозподіл, а з іншого – стимулювання вітчизняної промисловості. Ми нічого не зробимо без розвитку економічної бази кожного регіону, збільшення надходжень у місцеві бюджети. Нині багато керівників на місцях відвикли ефективно організувати свою роботу. Причина: скільки б вони заробили коштів для регіону, залишок усе одно потрібно віддати в центр. Децентралізація має означати, що кожен місцевий бюджет плануватиме свої доходи й видатки.

Також чекаємо від Верховної Ради спрощення залучення інвестицій та стабільності законодавчої бази – щоб нормативні акти не змінювалися кожні три роки, адже це відлякує інвесторів.

– Наскільки актуальний для Донеччини законопроект про об'єднання громад?

– У 2010 році Донецька обласна рада внесла зміни в адміністративно-територіальний устрій Амвросіївського району. Кутейниківській селищній раді підпорядкували 6 селищ, а також ліквідували Кленівську сільську раду. Металістівській сільській раді підпорядкували селище Трепельне та село Єлизавето-Миколаївка, ліквідувавши Єлизавето-Миколаївську сільську раду. У рамках цього пілотного проекту ми провели чотири місцеві референдуми, з допомогою області створили умови для об'єднання рад. Водночас стикнувшись з низкою правових прогалин, що потрібно врегулювати на рівні Верховної Ради.

Зокрема, частина 1 статті 140 Конституції не визначає порядок об'єднання та роз'єднання територіальних громад, тому ця процедура має визначитися законами. Не встановлено також строки й порядок проведення виборів відповідних органів і депутатів рад об'єднаної територіальної громади. Не визначено орган, який ухвалюватиме рішення про припинення повноважень голів і депутатів ліквідованих рад як юридичних осіб. Зокрема, Цивільний кодекс не передбачає ліквідації юридичної особи (сільської чи селищної ради) шляхом об'єднання.

Проведений аналіз свідчить, що за рахунок економії видатків на апарат управління обсяг фактичних витрат на соціальну сферу збільшиться майже вдвічі.